

Видання
Таврійського
державного
агротехнологічного
університету

Агро Таврія

Розповсюджується безкоштовно

№ 6 (271)
вересень
2016 р.

У номері:

Власні враження: зліт
студентської еліти ТДАТУ

с. 4-5

Події: викладачі ТДАТУ
опанували новітні технології в
Ізраїлі

с. 2

Освіта: завдання в освітньому
процесі на 2016-2017 навчальний
рік

с. 3

Наостанок: відпочинок студентів
ТДАТУ в спортивно-оздоровчому
таборі «Здоров'як»!!!

с. 16

ДВЕРІ УНІВЕРСИТЕТУ ГОСТИННО ВІДКРИЛИСЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Викладачі ТДАТУ опанували новітні технології в Ізраїлі

З 5 по 24 червня 2016 р. в рамках реалізації Українського проекту бізнес-розвитку плодоовочівництва та співпраці з Таврійським державним агротехнологічним університетом, викладачі Прісс Олеся Петрівна та Колесніков Максим Олександрович мали можливість поїхати до Ізраїлю.

Метою цієї поїздки стала участь у курсі «Підприємництво, маркетинг і збереження вирощеної продукції у сільському господарстві», організованому Міжнародним навчальним сільськогосподарським центром (МАТС) та Центром міжнародного співробітництва міністерства закордонних справ Ізраїлю (MASHAV). Навчальний центр розташований в кібуці Шфаїм. Діючий директор МАТС Оded Халамит, директор курсу Юрій Озіранський, координатор Аліна Домчик.

За винятком поїздок на професійні екскурсії, заняття відбувались у навчальному центрі

МАТС кібуцу Шфаїм. Заняття починались об 9.00 та закінчувались о 18.00 з перервою на обід.

За час перебування у центрі спеціалісти з різних галузей знань прочитали наступні лекції: «Сільське господарство Ізраїлю та форми сільськогосподарства», «Інноваційні шляхи вирішення проблем агропромислового комплексу», «НДІ Міністерства сільського господарства – Інститут післязбиральної обробки сільськогосподарської продукції: нові технології і лабораторії», «Техніка і технологія захисту рослин і безпека сільськогосподарської продукції», «Розвиток як основа для тривалого існування

агробізнесу. Бізнес-модель і план», «Маркетинг – теорія і практика. Тенденції у сучасному маркетингу», «Визначення потреб і дослідження закордонних ринків свіжої фруктової продукції у світі», «Атестація свіжої продукції в Ізраїлі», «Закон щодо стандартизації внутрішнього ринку Ізраїлю», «Приклад агробізнесу – приватна компанія AgroWebLab - інтернет платформа і смартфон-додаток для збору даних датчиків у реальному часі на фермі», «Роль підприємництва у маркетингу. Бізнес підприємництва і практика», «Приклад агробізнесу – крупна компанія з розробки новітнього обладнання і комп'ютерних програм для молочної ферми SAE Afikim», «Поведінкова економіка: прийняття рішень в умовах невизначеності».

Також проводились декілька комп'ютерних семінарів та бізнес-гра.

Протягом тренінгу було здійснено дві професійні екскурсії тривалістю три та два дні. Під час триденної професійної екс-

курсії викладачі університету відвідали сховища-холодильники, сортувальні і пакувальні цехи для картоплі і моркви, осетрове і форелеве рибне господарство кібуцу Дан, сади кооперативу «Фрукти Голанських висот», сортувальні і пакувальні лінії для фруктів, підприємство з виробництва пластикової упаковки «StePac», підприємство з моніторингу в реальному часі доставки свіжої продукції «BT9», теплиці з вирощування квітів. За час дводенної екскурсії викладачі відвідали оптовий плодоовочевий ринок, крупний кооператив з виробництва столового винограду, а також, звісно, головні туристичні пам'ятки в Єрусалимі та Мертве море.

Завдяки такому проекту викладачі ТДАТУ мають можливість передати отриманні знання з передових технологій та підвищити знання студентів до міжнародного рівня.

Юлія КОНДРАТЮК,
начальник РВВ;
за матеріалами О.П. ПРИСС,
к.с.-г.н., доцент кафедри ТПЗПС

ТДАТУ відвідали засновники проекту «I-marketing» та «Webmagic»

Сучасний Інтернет розвивається досить стрімко і на сьогоднішній день застосування мережі Інтернет у різних секторах економіки є незамінним складовим економічного розвитку будь-якої країни. Він все активніше використовується у бізнесі, зокрема у його маркетинговій діяльності і в істотному ступені сприяє підвищенню його ефективності.

Використовуючи переваги Інтернету, кожен підприємець може зібрати і проаналізувати раніше недоступну кількість інформації і, відповідно, прийняти більш ефективне рішення. Тому викладачами кафедри "Маркетинг" і було запрошено представників з Києва Аліксюк Євгенію та Аліксюк Сергія, які вже майже 4 роки активно займаються тренінгами з продажу в Інтернеті. Фахівці проекту відвідали Таврійський державний агротехнологічний університет, щоб надати можливість усім охочим ознайомитися із різними напрямками «Управління бізнес процесами в Інтернеті».

Завдяки семінару майже 40 осіб мали змогу безкоштовно удосконалити свої вміння у галузі продажу в Інтернеті.

На семінарі були присутні: Станчева Е.В - заступник директора ООО «Урожайний», Діденко М.В - заступник директора ВАН «ГПКП», Росін С.В. - системний адміністратор видання «Новий день», Коноваленко А.С – SMM-спеціаліст «Асвграф», Кучіна К.О. - заступник голови БО «Соціальний фонд» та інші представники, які займають різні посади, але прийшли з однією метою, щоб започаткувати або розвинути своє підприємство та підвищити дохід. Кожен з них отримав безцінну інформацію для розвитку та покращення

бізнесу.

Представники більш детально розповіли про:

- інструменти Інтернет-маркетингу: Seo-оптимізацію, контекстну рекламу, SMM, Digital, Контент, відео-маркетинг;

- огляд CRM (Customer Relations Management) - систему управління взаємовідносинами з клієнтами: про мету і призначення, важливість використання, структуру і автоматизацію системи, аналіз замовлень та систему обліку, напрями роботи відділу продажу із системою;

- контекстну рекламу: види реклами, мету використання контекстної реклами в Інтернет-маркетингу, статистику, що використовується в рекламі, інструменти для аналізу, чи можна зробити рекламу самому, рекомендації з підбору фахівців.

Після того, як фахівці розкрили увесь бізнес-план, було розпочате обговорення, де кожен мав можливість задати питання та висловити свою думку.

Цей семінар був створений для того, щоб допомогти кожному, від студента до підприємця, розпочати свою власну справу в мережі. Заробітки в Інтернеті допомагають не тільки підняти рівень достатку кожної людини, а і розвинути економіку своєї країни.

Юлія КОНДРАТЮК,
начальник РВВ «АГРОТАВРІЯ»

Зліт студентської еліти ТДАТУ

9-11 вересня 2016 року на базі спортивно-оздоровчого комплексу (СОК) «Салют» ТДАТУ в с.м.т. Кирилівка на узбережжі Азовського моря пройшов черговий Зліт відмінників навчання та студентського активу ТДАТУ. Таврійський державний агротехнологічний університет - єдиний серед аграрних вищих навчальних закладів України, який проводить такі грандіозні Зльоти.

Лазурне узбережжя Азовського моря вітало теплим морем та яскравим сонцем найактивнішу та найрозумнішу студентську молодь, а оргкомітет на чолі з ректором університету влаштували студентам гостинний прийом та незабутнє свято!

У заході взяли участь 112 кращих студентів університету та 6-ти коледжів ТДАТУ: відмінників навчання, активних учасників студентського самоврядування, переможців предметних олімпіад різних рівнів, студентів-науковців, учасників художньої само-

діяльності - лауреатів творчих конкурсів, видатних студентів-спортсменів - призерів спортивних змагань різних рівнів.

У перший день Зльоту проходили веселі спортивні естафети, змагання з дартсу та баскетболу, ігри на березі моря, а завершився

день запальною дискотекою - концертом, де кожен міг показати себе, звільнити цілу купу енергії та добре повеселитися.

Але студенти не тільки відпочивали, але й плідно працювали на наступний день. Після урочистого відкриття, була прове-

дена студентська конференція.

З вітальним словом до студентів звернулися ректор університету, доктор технічних наук, професор Кюрчев Володимир Миколайович, а також проректори і голова студентської ради університету Кондратенко Ірина. На студентській конференції учасники заходу виступили з цікавими пізнавальними доповідями, обмінювалися оригінальними ідеями, ознайомилися з виставкою студентських досягнень кожного факультету. За традицією, також були визначені 5 найкращих студентів університету, які отримали ректорські стипендії за відмінне навчання та активну участь у громадському житті університету.

Окрім спортивних змагань, студенти у тісному колі старанно малювали кольоровими крейдами на бетонних плитах СОК «Салют» свої креативні ідеї щодо зображення емблем факультетів та Зльоту в цілому.

Вечері на всіх учасників чекав найочікуваніший традиційний захід Зльоту – цікава програма на березі моря «Зустріч біля багаття», для якої кожен факультет підготував розважальну програму із танцями, співами та веселими розвагами біля величезного вогнища.

На третій день прийшов час підводити підсумки і повертатися додому. Переможці спортивних заходів та конкурсів, активісти та учасники конференції були заохочені пам'ятними призами та преміями.

За словами ректора університету Кюрчева В.М., «Цей зліт був кращим за всі 11 років». Особливістю Зльоту було як ніколи єдність ректорату університету, студентів усіх факультетів і коледжів. На урочистому закритті зльоту студенти стоячи виконували пісню про улюблений Таврійський державний агротехнологічний університет, написану проректором з наукової роботи Надикто В.Т.

Південне сонце і приморський степовий клімат додали студентам енергії та сил для нових досягнень, звершень у новому навчальному році. Такі Зльоти ТДАТУ планує проводити і в майбутньому!

Олеся ДАНИЛЮК,
прес-служба ТДАТУ
Фото Ганни БОВКУН

ЗАВДАННЯ

В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НА 2016-2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Відповідно до Концепції інноваційного розвитку університету і плану її реалізації на 2016-2021 роки одним зі стратегічних завдань є продовження реформування освітнього процесу та реалізація заходів щодо покращення якості підготовки фахівців.

З метою реалізації цих завдань необхідно протягом 2016-2017 навчального року здійснити ряд організаційних заходів в університеті, а саме:

- розробка та впровадження нових освітніх програм за ОР «магістр» та навчальних програм дисциплін з усіх спеціальностей з урахуванням потреб роботодавців;

- вдосконалення процедури вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у межах не менше 25% від загального обсягу навчального плану;

- організація самостійної підготовки здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання на Навчально-інформаційному порталі університету;

- впровадження електронних журналів успішності студентів з усіх навчальних дисциплін 2016-2017 навчального року;

- забезпечення відвідуваності занять студентами університету;

- покращення практичної підготовки студентів;

- розробка та впровадження системи антиплагиату курсових і дипломних проектів (робіт);

- підвищення рівня проведення комплексного державного кваліфікаційного екзамену для здобувачів вищої освіти з усіх спеціальностей;

- підготовка та участь студентів університету у II турі Всеукраїнських олімпіадах з навчальних дисциплін та спеціальностей.

1. Отже, одним з пріоритетних завдань на 2016-2017 навчальний рік є **продовження розробки освітніх програм з усіх спеціальностей.**

Протягом минулого навчального року ми завершили розробку освітніх програм з усіх спеціальностей за освітнім рівнем «бакалавр» з урахуванням потреб та вимог роботодавців регіону, які впроваджуються з цього навчального року в освітній процес для студентів 1 курсу.

На сьогодні Міністерство освіти і науки України не затвердило нові стандарти вищої освіти зі спе-

ціальностей. Тому необхідно продовжувати роботу щодо розробки власних освітніх програм, у цьому році з освітнього рівня «магістр».

Крім того, в незалежності від стандартів треба розпочинати серйозну роботу щодо змісту навчальних програм з усіх дисциплін навчального плану. Необхідно визначити рецензентів з числа представників виробництва за відповідним профілем для визначення вихідних компетенцій при вивченні кожної дисципліни. Вважаємо, що такі заходи сприятимуть підвищенню рівня підготовки фахівців та працевлаштуванню наших випускників.

2. Вдосконалення процедури вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у межах не менше 25% від загального обсягу навчального плану.

Відповідно до Закону про вищу освіту України ми повинні забезпечити надання здобувачам вищої освіти права на вибір навчальних дисциплін у межах не менше 25% від загального обсягу кредитів навчального плану.

У тому році ми відпрацювали відповідне Положення та провели процедуру вибору дисциплін гуманітарного циклу. Проаналізувавши її результати, пропонується у цьому році вдосконалити порядок вибору дисциплін студентами, а також відпрацювати механізм вибору студентами професійного блоку дисциплін (спеціалізації).

3. Організація самостійної підготовки здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання на Навчально-інформаційному порталі університету.

Робота проведена професорсько-викладацьким складом університету протягом останніх років щодо наповнення Навчально-інформаційного порталу електронними навчальними курсами з дисциплін показала підвищення ефективності самостійної роботи студентів денної форми. Адаже можливість доступу до методичних матеріалів з кожної дисципліни створило умови для ефективної підготовки студентів. Тому звичайно цю роботу треба продовжувати. У цьому році ми забезпечимо самостійну підготовку студентів заочної форми навчання, що стане першим кроком для впровадження більш перспективної дистанційної форми навчання.

Крім того, ЕНК використовуються для моніторингу якості знань студентів. В цьому році продовжиться практика зрізів знань, як після завершення сесії, так і напередодні екзаменів.

4. Впровадження електронних журналів успішності студентів з усіх навчальних дисциплін 2016-2017 навчального року.

У минулому навчальному році ми завершили експеримент із впровадження електронних журналів успішності студентів з дисциплін. Як показав експеримент, що така інновація сприяла підвищенню прозорості та об'єктивності оцінювання знань студентів. Крім того, введення електронних журналів є одним з елементів автоматизованої системи керування ВНЗ, яка впроваджується в університеті.

З цього навчального року ми запроваджуємо ведення електронних журналів успішності студентів з усіх дисциплін робочого навчального плану.

5. Забезпечення відвідуваності занять студентами університету.

Одним з пріоритетних завдань залишається проведення комплексу заходів з підвищення рівня відвідуваності студентами. Якщо нам вдасться усім разом системно підійти до цього питання впевнений, що результат буде.

Відповідно до Положення про навчальну дисципліну студентів ТДАТУ відвідування занять є обов'язок кожного студента. Студенти, які мають кількість пропусків без поважної причини отримують догану, сувору догану, що є підставою для їх подальшого відрахування з університету.

Студенти, які з різних обставин отримали вільне відвідування занять, повинні систематично працювати на порталі, періодично здавати вивчений матеріал з кожної дисципліни та не мати заборгованості протягом семестру. В іншому випадку студент назавжди втрачає своє право на вільне відвідування.

6. Покращення практичної підготовки студентів.

Усі ми розуміємо, що підготувати якісного фахівця без надання йому практичних навиків нерационально. Тому практична підготовка завжди є одним з пріоритетних завдань. З метою покращення

практичної підготовки чимало зроблено ректоратом та завідувачами випускових кафедр. Але резерв ще є. Перш за все деканам та завідувачам кафедр треба шукати нові сучасні бази практик. Крім того, треба продовжувати оновлення матеріальної бази кафедр для підвищення ефективності навчальних практик (найкращий приклад, кафедра ОПХВ). Не треба забувати про можливість проведення занять на філіях кафедри. Іскравий приклад, кафедра сільськогосподарських машин.

7. Розробка та впровадження системи антиплагиату курсових і дипломних проектів (робіт).

На сьогодні відповідно до діючого Положення дипломні проекти (роботи) можуть виконуватися для здобувачів вищої освіти денної форми навчання освітнього рівня «магістр», які мають середній бал більше 4,5. Протягом цього навчального року планується провести роботу щодо розробки та впровадження системи антиплагиату курсових і дипломних проектів (робіт). Адаже відповідно до Закону України «Про вищу освіту» кожен ВНЗ має мати власну систему протидії плагиату.

8. Підготовка та участь студентів університету у II турі Всеукраїнських студентських олімпіадах з навчальних дисциплін та спеціальностей.

Участь студентів у II турі Всеукраїнських студентських олімпіадах з навчальних дисциплін та спеціальностей є пріоритетним питанням у цьому навчальному році. Але не стільки участь, якої протягом кожного року є чимало, а треба результат, тобто зайняте призове місце. Тому в цьому році ми змінимо підхід до цього питання, адже треба системно готувати студентів до II туну.

Це були основні завдання на 2016-2017 навчальний рік, але крім того треба буде зробити і багато інших: виховна робота зі студентами, впровадження комп'ютерних технологій, ліцензування та акредитації та інше.

Вітаємо усіх викладачів і студентів із початком нового навчального року та бажаємо творчого натхнення аби разом вирішити поставлені завдання.

О.П. Ломейко, проректор з науково-педагогічної роботи

Підсумки річної співпраці Таврійського державного агротехнологічного університету з «Українським проектом бізнесрозвитку плодоовочівництва»

Активна фаза співпраці університету з «Українським проектом бізнес-розвитку плодоовочівництва» розпочалась у вересні 2015 року. За рік роботи, в університеті, було проведено велика кількість заходів направлених на підвищення рівня практичної підготовки студентів, мотивування ініціативи студентів.

При підтримці Проекту було організовано «Дні практичної підготовки» - це 24 поїздки на підприємства Запорізької та Херсонської області.

Студенти спеціальностей «Агрономія», «Харчові технології» та «Маркетинг» мали можливість відвідати: ЧП «Димура», ЧП «Ткачов», ООО «СПП Лана», ЧП «Захаренко», Фермерське

господарство «Копонієць» та ін..

Для студентів університету вище зазначених спеціальностей було організовано 7 конкурсів, а саме «Найкращий за професією», «Конкурс обрізчиків», «Конкурс по визначенню якості сільськогосподарської продукції», «Який я фрукт» та інші в яких прийняли участь більше 200 студентів.

Також завдяки співпраці з Проектом викладачі університету мали можливість участі у навчальних курсах в Ізраїлі, організованих навчальним центром «MASHAV» (Ізраїль), а саме Прісс О.П., Колесніков М.О., Шквиря Н.О., Бакіна Т.В та Куліш Т.В..

Для студентів університету спеціальності «Маркетинг» проведено 3 семінари з питань мар-

кетингу плодоовочевої продукції, експертом проекту з маркетингових питань С. Потаповим.

Викладачі та студенти університету приймали участь у семінарах організованих фахівцями «MASHAV» по розвитку малого та середнього бізнесу.

Сьогодні сформовано новий план по співпраці університету з Проектом на 2016-2017 роки. В ньому передбачена велика кількість навчальних заходів для студентів та викладачів, а саме Дні практичної підготовки, різноманітні конкурси для студентів, також розпочата реалізація Грантової програми для студентів, які будуть направлені на стажування на сільськогосподарські підприємства, та багато іншого.

Починаючи з жовтня в університеті для студентів випускних курсів всіх спеціальностей, по ініціативі Проекту, буде організовано факультатив (семінари) розрахований на два місяця за темою - «Як створити власний бізнес», метою якого є надати майбутнім бізнесменам практичний досвід по створенню власної справи. Семінари будуть проводити викладачі факультету «Економіки та бізнесу» за участю представників «Центру державної реєстрації», працівників податкової служби та представників малого та середнього бізнесу. Участь у семінарах для студентів університету безкоштовна.

Г.В. Подшивалов,
директор ІПОД

Ліцензування та акредитація спеціальностей - перспектива освітньої діяльності університету

Національна система ліцензування та акредитації у сфері вищої освіти була створена на початку 90-х років ХХ століття і відображає непростий шлях змін у системі вищої освіти України. Впродовж 1991-2016 років вона зазнала певних змін, але завжди була основним інструментом регулювання якості освітньої діяльності Міністерством освіти і науки України. Проблема якості вищої освіти та її адекватності вимогам часу і суспільного розвитку є центральною у світовому освітньому просторі. Теперішня система ліцензування та акредитації виконує функцію державного управління освітньою галуззю.

Ліцензування - це державне визначення спроможності вишу провадити освітню діяльність, пов'язану з наданням освітніх послуг з певної спеціальності та певного рівня вищої освіти відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.

Акредитація спеціальності у вищому навчальному закладі за

певним рівнем вищої освіти - це державне визнання відповідності рівня підготовки фахівців державними стандартами вищої освіти, яке дає право університету видавати диплом державного зразка.

В нашому університеті на початку 2007 року було ліцензовано всього 5 напрямів підготовки: економіка і підприємство, екологія, комп'ютерні науки, інженерна механіка і механізація та електрифікація сільського господарства. Колективом навчального закладу, протягом багатьох років проводилася робота по відкриттю спеціальностей більш високого освітньо-кваліфікаційного рівня: спеціаліст та магістр. Основні труднощі при ліцензуванні спеціальностей були пов'язані з кадровим забезпеченням освітнього процесу. Зважаючи на стрімке зростання останніми роками кількості захищених кандидатських та докторських дисертацій нашими співробітниками, ми змогли проводити роботу щодо збільшення кількості ліцензованих спеціальностей. Так вивчивши потребу у фахівців на ринку праці нашого регіону були ліцензовані напрями підготовки:

маркетинг, менеджмент, харчові технології та інженерія, агрономія, охорона праці. Розвиваючи напрям міжнародної діяльності, університет отримав право на підготовку іноземних громадян за базовими акредитованими спеціальностями.

Отримавши право на підготовку фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти з 14 спеціальностей, ректоратом університету був сформований план провадження освітньої діяльності за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Реалізація цього плану була завершена у 2016 році. І на сьогодні університет має ліцензію на підготовку магістрів за 13 спеціальностями, як денної так і заочної форм навчання.

Вперше в цьому році ми ліцензували підготовку фахівців з семи спеціальностей за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Так у відповідності до діючої ліцензії у 2016 році до аспірантури вступило 8 осіб.

За цей час проводилася робота з ліцензування нових узгоджених з університетом спеціальностей і в наших відокрем-

лених структурних підрозділах. Коледжами університету були ліцензовані спеціальності: обслуговування комп'ютерних систем і мереж; фінанси і кредит; промислове квітництво; обслуговування програмних систем і комплексів; монтаж, обслуговування та ремонт електротехнічних установок в агропромисловому комплексі; виробництво і переробка продукції рослинництва.

На сьогодні в університетському центрі за різними освітніми рівнями проводиться підготовка фахівців з 56 спеціальностей.

Всі освітні програми пройшли державну акредитацію, що підтверджено відповідним сертифікатом.

У 2013 році університет вдуже підтвердив найвищий рівень акредитації за IV рівнем.

Проводячи моніторинг потреби у фахівцях на регіональному ринку праці ректорат планує відкриття нових спеціальностей та спеціалізацій для подальшого розвитку освітньої діяльності в університеті.

О.Г. Скляр,
перший проректор

Підсумки Міжнародного відділу за 2015-2016 роки

Невід'ємною складовою розвитку Таврійського державного агротехнологічного університету і конкурентоспроможного виходу української освіти на ринок світових освітніх послуг є засвоєння та використання міжнародного досвіду. Ключовим у цьому напрямку є розширення можливостей та заохочення до участі викладачів, науковців і студентів ТДАТУ до діяльності світових освітніх закладів, організацій та співтовариств, поглиблення і розвиток співпраці з урядовими і неурядовими фондами та організаціями-грантодавцями.

Велика увага звернена на ознайомчі виробничі практики студентів за кордоном, які є однією з форм проведення практичної підготовки, що, в свою чергу, є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Студенти університету мають можливість пройти практику за понад як 20-ма програмами у 13 країнах світу (Австралія, Данія, Канада, Нідерланди, Німеччина, Нова

Зеландія, Польща, США, Фінляндія, Франція, Швейцарія, Швеція, Болгарія). Тривалість практик зазвичай становить від 2 до 12 місяців. Основними вимогами для участі в програмі є наявність сільськогосподарської освіти, базові знання іноземної мови, бажання та можливість проходити стажування за кордоном.

Університетом проводилась робота з розширення спектру програм практик за кордоном.

Так, у листопаді 2013 року було підписано угоду з Асоціацією зі співробітництва в галузі екології, сільського господарства та розвитку села в Східній Європі «Аполло», Німеччина. Асоціація пропонує чотиримісячну літню практику на фермах землі Бранденбург в Німеччині студентам, які добре володіють німецькою мовою.

У 2014 році з'явилась також дуже цікава пропозиція виробничої практики на заводах з виробництва насіння компанії DuPont Pioneer в Сполучених Штатах Америки. Компанія побудувала новий завод на Полтавщині та зацікавлена в запрошенні на роботу молодих спеціалістів, які мають відповідний досвід роботи на заводах компанії. Для студентів, які не володіють іноземною мовою на достатньому рівні, існує можливість практики у Польщі. Підписаний у 2016 році договір з болгарською компанією надає можливість студентам ТДАТУ пройти закордонну практику у мальовничому місті Варна та у різних курортних містах на чорноморському узбережжі Болгарії як влітку так і у зимовий період. Для студентів які багато подорожують або їдуть на практику

за кордон, відділ міжнародних зв'язків пропонує оформлення міжнародного посвідчення студента - ISIC. Це визнаний Юнеско документ, який засвідчує статус студента його власнику та надає можливість отримати численні знижки у всьому світі.

Слід окремо відзначити плідну співпрацю університету з Федерацією обмінів Франція-Україна. Щороку зростає кількість студентів, які проходять літню практику на фермерських господарствах у Франції, що робить наш університет безумовним лідером в Україні у співпраці з Федерацією. Такому результату ми завдячуємо інтенсивним курсам французької мови для студентів та оформлення документації ст. викладачу кафедри «Іноземні мови» Виноградіві Маргариті Сергіївні.

У квітні 2013 року університет відвідала французька делегація Політехнічного Інституту ЛяСаль Бове з метою впровадження проекту подвійного диплому магістра ТДАТУ - Політехнічний Інститут ЛяСаль Бове (Франція) «Управління постачанням аграрних галузей». На кафедрі іноземних мов проводився конкурсний відбір франкомовних студентів

ТДАТУ для навчання за цією програмою та отримання стипендій французьких підприємств. Відбір здійснювався за результатами письмового технічного тесту за спеціальностями «Агрономія», «Механізація сільськогосподарського виробництва» і «Економіка підприємства» та співбесіди французькою мовою стосовно мотивації навчання, а також на базі ознайомлення з дипломами та досьє учасників. Французька делегація відмітила високий рівень володіння мовою та сумлінну підготовку конкурсантів. За результатами конкурсу на отримання міжнародного подвійного диплому магістра для студентів ТДАТУ адміністрація магістратури ЛяСаль Бове відібрала 4 студентів для навчання у 2014 році: Котенко Світлана Ігорівна, 11 МБ ЕП; Блашко Тетяна Андріївна, 11 МБ ЕП; Кас'янов Віктор Олександрович, 21 МБ МГ; Філіппенко Ольга Сергіївна, випусниця 2011 р., ЕОНС. Ще 4 студенти отримали рекомендації для вступу до магістратури По-

літехнічного Інституту ЛяСаль Бове на 2015 рік. Всі четверо в грудні 2015 року отримали дипломи французького партнерського університету.

З метою розширення можливостей академічної мобільності з отриманням подвійного диплому для наших студентів університетом укладено договори з Вищою школою міжнародних відносин та американістики в Варшаві (Польща) та Вищою школою управління охороною праці в Катовіцах (Польща). Цього року перша студентка факультету Економіки та бізнесу, після проходження мовної школи була зарахована на навчання до магістратури у польській Вищій школі управління охороною праці в Катовіцах.

Університет пишається своїми випусниками, які успішно продовжили своє навчання у вищих навчальних закладах за кордоном. Так випусник механіко-технологічного факультету Гончаренко Євген в 2015 році успішно вступив на навчання в

Інституті аграрних наук, продовольства та оточуючого середовища м. Діжон (Франція) в магістратурі «Техніко-економічне управління сільськогосподарською технікою». Випусниця факультету економіки і бізнесу Трачук Олена в 2015 році вступила до Університету Париж-Сюд на магістерську програму з фінансів та кредиту. Все це є результатом якісної підготовки фахівців, розвитку їх мовної компетенції та багаторазових практик за кордоном під час навчання.

Одним із найважливіших напрямків нашої роботи є залучення іноземних громадян до навчання в університеті. Для забезпечення повного спектру освітніх послуг іноземним громадянам та можливості набору на навчання іноземців, які не володіють державною мовою, в 2013 році була проведена робота з ліцензування освітньої діяльності щодо підготовки іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади України. В 2015 році перші іно-

земні громадяни були зараховані на підготовчі курси. У 2015-16 навчальному році на підготовчі курси зараховано троє осіб. З 1 вересня до занять приступили п'ять студентів-іноземців які цього року обрали Таврійський державний аграрний університет. Цього року буде розширено географію набору потенційних студентів. Головним пріоритетом в розвитку напрямку навчання іноземних громадян залишається розвиток партнерської мережі з суб'єктами господарювання для організації роботи з іноземними громадянами по залученню до навчання в ТДАТУ. Керівництво університету та відділ міжнародних зв'язків при взаємодії з кафедрою іноземних мов протягом десятиліть заохочує все більше студентів та викладачів до участі у міжнародних програмах, грантах, наукових та виробничих стажуваннях.

І.А. Фурман,
нач. відділу міжнародних зв'язків

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Таврійський державний агротехнологічний університет є потужним науковим центром півдня України, де на сьогодні працюють 29 докторів наук і професорів та більше 200 кандидатів наук. Під їх керівництвом функціонують 14 наукових шкіл, зокрема: Волоха А.М. - з проблем створення екологічно безпечних умов проживання тварин в природних та штучних умовах; Дідура В.А. - з проблем ресурсо- та енергозбереження в агропромисловому комплексі; Дюдівца В.Т. - з автоматизації процесів виробництва в агропромисловому комплексі; Калитки В.В. - з питань ефективного використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції; Надикто В.Т. та Кюрчева В.М. - з проблеми машини використання в землеробстві; Овчарова В.В. - з технічного сервісу електрообладнання та ресурсоенергозбереження в агропромисловому комплексі; Панченка А.І. - з удосконалення і розробки наукових основ підвищення експлуатаційної ефективності мобільної сільськогосподарської техніки; Ялпачика Ф.Ю. - з проблем переробки сільськогосподарської продукції.

Серед штатних науково-педагогічних працівників 1 заслужений діяч науки і техніки України, 2 члени-кореспонденти НААН України, 15 академіків галузевих академій наук, 4 заслужених працівників вищої школи і освіти України, 32 відмінники освіти і аграрної освіти та науки України, 1 заслужений винахідник України, 1 заслужений працівник сільського господарства України,

1 заслужений працівник промисловості України, 1 працівник нагороджений орденом «Княгині Ольги»; 10 працівників нагороджені орденом «За заслуги перед Запорізьким краєм». 76 % штатних науково-педагогічних працівників мають науковий ступінь і вчене звання, а середній вік науково-педагогічних працівників становить 45 років.

Наукова робота в університеті зосереджена в 4-х науково-дослідних інститутах - НДІ механізації землеробства Півдня України (директор д.т.н. Надикто В.Т.), НДІ агротехнологій та екології (директор д.с.-г.н. Калитка В.В.), НДІ стратегії соціально-економічного розвитку агропромислового виробництва Півдня України (директор к.е.н. Прус Ю.О.), НДІ зрощуваного садівництва (директор к.т.н. Караєв О.Г.).

Зусилля співробітників НДІ спрямовані на реалізацію програми «Наука в ТДАТУ». Програми діяльності НДІ направлені на розробку та впровадження технологій вирощування, збирання, переробки і тривалого зберігання сільськогосподарської продукції, вирішення проблем машини використання в землеробстві, енергозбереження, прикладної біофізики, розвитку підприємництва, маркетингу та менеджменту, фінансово-кредитного та обліково-аналітичного забезпечення діяльності підприємств. Протягом 2011-2015 рр. в лабораторіях НДІ було успішно виконано 30 наукових програм.

Самофінансування наукових робіт протягом 2011-2015 рр. склало 2820 тис. грн.

Таблиця 1

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування

Категорії робіт	2011		2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Прикладні	1	26,0	1	14,0	-	-	-	-	-	-
Господарстві	6	441,2	10	442,7	16	604,3	11	751,0	8	540,6

Підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації здійснювалися в декількох напрямках: навчання в аспірантурі та поза аспірантурою за вісьмома

спеціальностями і в докторантурі - за п'ятьма спеціальностями. В 2016 р. отримано аспірантурою ліцензії на 7 спеціальностей.

Таблиця 2

Підготовка наукових кадрів

Показники	2011	2012	2013	2014	2015
Загальна чисельність аспірантів у звітному періоді, усього	49	57	56	46	35
з них: з відривом від виробництва	48	52	51	41	31
без відриву від виробництва	1	5	5	5	4
Чисельність аспірантів прийнятих у звітному періоді	21	14	7	6	11
Чисельність аспірантів, які закінчили аспірантури у звітному періоді, усього	14	15	16	17	16
з них: із захистом дисертації	2	2	3	2	3
Питома вага вчасного захисту, %	14,3	13,3	18,8	11,8	18,8
Загальна чисельність докторантів у звітному періоді, усього	8	9	10	12	13
з них: навчаються в ТДАТУ	1	6	7	9	9

За результатами досліджень протягом 2011-2015 р. було захищено 13 докторських та 51 кандидатська дисертація. Для поліпшення стану підготовки кадрів вищої кваліфікації в університеті здійснюється ретельний відбір кадрів для аспірантури та докто-

рантури і визначаються наукові керівники та консультанти, регулюється процес атестації аспірантів та докторантів.

Також було опубліковано 50 одноосібних та колективних монографій, 42 підручники та навчальних посібника.

Таблиця 3

Наукові праці

Показники	2011	2012	2013	2014	2015
Опубліковано монографій	10	12	12	11	5
Опубліковано підручників, навчальних посібників	7	14	7	9	5
Кількість публікацій (статей та тез доповідей)	961	964	1008	859	865
з них: за кордоном	67	70	129	101	80
Питома вага публікацій (статей та тез доповідей) за кордоном, %	6,9	7,3	12,8	11,8	9,2

Університетом видаються збірники наукових праць: «Праці Таврійського державного агротехнологічного університету», «Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)» та електронне видання «Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету», зареєстровані

ВАК України як фахові. Протягом 2011-2015 рр. цими виданнями було опубліковано 66 томів наукових праць.

Новизну розробок аспірантів та вчених університету підтверджують 364 охоронних документів, в т.ч. на 9 винаходів, 2 промислових зразки, 337 корисних моделей (з них зі студентами - 49) та на 13 авторських прав.

Таблиця 4

Винахідницька діяльність

Показники	2011	2012	2013	2014	2015
Подано заявок на видачу охоронних документів, усього одиниць, з них:	90	71	82	81	87
- патентів на винаходи	-	2	3	2	2
Отримано охоронних документів, усього одиниць, в тому числі:	83	85	60	50	86
- патентів на винаходи	7	2	1	1	1
- патентів на промисловий зразок	-	-	2	-	-
- патентів на корисну модель	70	83	52	47	85
- авторських прав на науковий твір	6	-	5	2	-

Результати досліджень активно пропagaються на конференціях. Протягом 2011-2015 рр. на базі ТДАТУ було проведено 18 Міжнародних та 28 Всеукраїнських науково-практичних конференцій та щорічно робилося більше 300 повідомлень

на конференціях поза межами університету.

Науковці ТДАТУ протягом 2012-2013 рр. приймали активну участь у реалізації стратегії соціально-економічного розвитку сільських територій «Рідне село», надаючи допомогу

сільським та селищним радам Запорізької області в економічному обґрунтуванні напрямків їх діяльності.

Науковці університету приймають постійну участь у районних семінарах, науково-практичних заходах, які організовує Департамент агропромислового розвитку Запорізької облдержадміністрації. Так, протягом 2011-2015 р. за підтримки районних державних адміністрацій в Запорізькій області для керівників та головних спеціалістів сільськогосподарських підприємств було проведено 50 заходів та зроблено 106 доповідей на актуальні теми.

На основі проведених досліджень науковцями ТДАТУ було розроблено проект Технічної політики в рослинницькій галузі Запорізької області на період до 2020 року, який був схвалений Постійною комісією з питань агропромислового комплексу та сільськогосподарського виробництва Запорізької обласної Ради та рекомендований нею до впровадження у процес виробництва в регіоні. Програма спрямована на зміцнення матеріально-технічного забезпечення виробництва конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції за рахунок раціональної комплексної механізації технологічних процесів у умовах півдня України.

У 2015 році ТДАТУ став учасником інноваційно-освітнього кластера «Агротехніка», організованого ведучими ВНЗ аграрного профілю з метою синтезу діяльності державних адміністрацій, крупних виробників країни та вищих навчальних закладів. Робота кластеру направлена, зокрема на проведення спільних виробничих випробувань нових агрегатів, погодження тематики науково-дослідної роботи с виробництвом.

Важливою складовою сучасних агротехнологій виступають біотехнології. За підтримки Президентського фонду Л. Кучми «Україна» в ТДАТУ з 2013 р. функціонує Центр природного землеробства «Таврія органік», головним завданням якого є розповсюдження досвіду застосування природних технологій у рослинництві, дослідження технологій та вимог до с/г техніки природного землеробства, формування системи маркетингу органічної продукції.

Заводом «Гідромаш» (м. Мелітополь) розпочато промислове виробництво нових зчіпок, призначених для агрегування тракторів

тягового класу 1,4 з двома зерновими сівалками.

Вченими університету: ведеться активна науково-консультативна співпраця з ТОВ «НВП Херсонський машинобудівний завод», ТОВ «НВП «Білоцерківмаз», ПАТ «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе», ДП «Виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод ім. О.М.Макарова», ВАТ «Конструкторське бюро «Бердянськсільмаш», ПП «Науково-виробнича компанія «Роста» та ін.

Протягом 2011-2015 рр. науковцями університету були розроблені наступні перспективні рішення:

Агротехнологічний міст (керівник - Надикто В.Т., д.т.н., професор);

Впровадження вирощування сільськогосподарських культур за strip-технологією (керівник - Надикто В.Т., д.т.н., професор);

Впровадження вирощування просапних культур за колійною системою (керівник - Надикто В.Т., д.т.н., професор);

Мініелектротрактор (керівник - Надикто В.Т., д.т.н., професор);

Основи агрегування орно-просапних тракторів (керівник - Кюрчев В.М., д.т.н., професор)

Розробка технологічного модуля до трактора тягового класу 1,4 (керівник - Надикто В.Т., д.т.н., професор);

Системи після збиральної обробки зерна (керівник - Михайлов Є.В., д.т.н., доцент). Технології зберігання овочів і фруктів із застосуванням нових антиоксидантів (керівник - Калитка В.В., д.с.-г.н., професор);

Технології використання новітніх регуляторів росту при вирощуванні сільськогосподарських культур (керівник - Калитка В.В., д.с.-г.н., професор);

Технологія виробництва біодизеля з ріцини (керівник - Дідур В.А., д.т.н., професор);

Позитивним прикладом є робота лабораторій НДІ та екології та НДІ МЗПУ, які у 2015 році продовжували діяльність по впровадженню своїх наукових розробок у виробництво НДЦ університету. Так, наприклад, лабораторією машиновикористання в землеробстві були розроблені і впроваджені новий 12-и рядний просапний МТА на базі трактора загального призначення ХТЗ-17022, обладнаного штатними подвоєними шинами ґрунтообробний агрегат у складі

трактора тягового класу 1,4 (МТЗ-80) та нового знаряддя для обробки парів в умовах півдня України. Науковцями цієї лабораторії разом із співробітниками лабораторії, очолюваної д.т.н., проф. Дідуром В.А., розроблено гідрофікований фронтальний розкидач мінеральних добрив.

Науковцями НДІ агротехнології і екології обґрунтовано прийоми використання новітніх регуляторів росту в інтенсивних технологіях вирощування сільськогосподарських культур за умов недостатнього зволоження степової зони України. Вказані прийоми знайшли широке впровадження у сільськогосподарському виробництві низки сільськогосподарських підприємств регіону країни.

Науковцями НДІ стратегії соціально-економічного розвитку протягом 2011-2015 рр. обґрунтовано механізм управління конкурентоспроможністю підприємств та сільськогосподарської продукції,

концепцію розвитку особистих селянських господарств, шляхи підвищення ефективності впливу діючого фінансово-кредитного механізму на підприємницьку діяльність в аграрному секторі, напрямки розвитку малого бізнесу в сільському господарстві.

Ученими університету проводиться відповідна робота із залучення студентів як до теоретичної, так і до експериментальної наукової діяльності.

За участю студентів щорічно подається 10-15 заявок на наукові розробки у співстворстві. Протягом 2011-2015 рр. студентами отримано 78 патентів на корисну модель.

Аналіз показує, що студенти ТДАТУ під керівництвом і за безпосередньої участі викладачів щорічно публікують 900-1000 наукових статей, роблять 1000-1200 повідомлень на конференціях міжнародного та державного рівнів, беруть участь у різноманітних конкурсах на кращу наукову роботу.

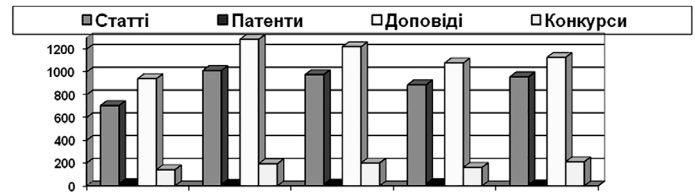

Рис 1. Участь студентів у науковій діяльності

Студенти університету приймають активну участь у конкурсах, переважно у Всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт. Протягом 2011-2015

рр. у цьому конкурсі приймали участь 749 студентів, з них в 2 турі - 241. Призерами стали 42 студенти, тобто кожен шостий учасник.

Таблиця 5

Участь студентів у конкурсах наукових робіт, осіб

Показники	2011	2012	2013	2014	2015
Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт:					
- 1-й тур	85	91	106	100	126
- 2-й тур	48	30	51	50	62
Інші наукові конкурси	10	30	34	24	17
Всього	143	151	191	174	205
Призери 2 туру та інших конкурсів	9	18	29	16	18
Питома вага призерів 2 туру та інших конкурсів, %	15,5	30,0	34,1	21,6	22,8

Також активну участь студенти приймали та перемагали:

- на Запорізькому обласному конкурсі наукових робіт для обдарованої молоді;
- на конкурсі стипендіальної програми «Завтра.UA»;
- на регіональному етапі Всеукраїнського конкурсу бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді;
- на Всеукраїнському конкурсі бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді;
- на Всеукраїнському конкурсу

- бізнес-планів зі створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу на селі;
- на Запорізькому обласний конкурс проектів «Енергозбереження та енергоефективність очима молоді»;
- на X Міжнародному конкурсі молодіжних інновацій та розробок «Новое время»;
- на конкурсі «20 років аграрної реформи в Україні: досягнення і проблеми» та ін.

Ю.О. Прус,
начальник НДЦ

Стан та перспективи розвитку організаційно-

Виховання нової генерації громадян, наділених почуттями патріотизму і обов'язку перед суспільством, з високою громадянською зрілістю та професійною компетентністю - одне із провідних завдань ТДАТУ.

Організаційно-виховна робота, інтелектуальне та особистісне зростання студентської молоді в університеті зорієнтовані на створення умов для вільного розвитку людини, забезпечення реалізації творчих ідей самовиховання і самовдосконалення, виявлення індивідуальних здібностей, талантів, самореалізації в сфері художньо-естетичної, спортивно-оздоровчої та професійної діяльності.

Складовими системи виховної роботи щодо реалізації заходів Комплексного плану виховної роботи є декілька структурних підрозділів університету, причетних до виховання студентської молоді: ректорат; деканати факультетів; кафедри факультетів; тематичні комісії (підрозділи) з виховної роботи; наукова бібліотека університету (НБУ); центр культури і дозвілля (ЦКіД) університету; спортивний клуб університету «Таврія-університет»; відділ технічних засобів навчання і

інформації університету; музей університету; органи студентського самоврядування (ОССВ) університету.

Найбільш тісно пов'язаною з повсякденним життям студентської молоді є система кураторів університету. Куратори університету є головною ланкою між структурами університету, які формують виховний вплив на студентство і самими студентами. Основні завдання, що визначені для кураторів академічних груп університету - виховання нової генерації громадян, наділених почуттями патріотизму і обов'язку перед суспільством, найкращими морально-етичними, культурно-освітніми якостями, з високою національно-громадянською зрілістю та професійною компетентністю. Виходячи з цього, куратори академічних груп: проводять виховну роботу в закріплених академічних групах та студентських гуртожитках; організують проведення планових

антигромадської діяльності; забезпечують участь студентів у факультетських, загально університетських масових заходах та у громадському житті факультету, університету; проводять індивідуальну роботу із батьками студентів, які є неуспішними в навчанні, мають пропуски занять з неповажних причин, порушують правила внутрішнього розпорядку в університеті, в гуртожитку в т.ч.; систематично опікуються житлово-побутовими умовами студентів.

Протягом останніх років в університеті проводиться конкурс «Кращий куратор академічної групи» (в рамках Всеукраїнського конкурсу серед кураторів аграрних ВНЗ МОН України). Кращі куратори минулого року: Паніна В.В. (ТС в АПК), Нестерчук Д.М. (Електротехніка і електромеханіка), Демченко І.В. (ФіК), Рожкова О.П. (ВМтаФ), Федюшко М.П. (ЕОНС). Проведення конкурсу планується і в подальшому.

Особлива увага в теперішній час приділяється національно-патріотичному вихованню студентської молоді. За участі кафедри Суспільно-гуманітарних наук, НБУ, ЦКіД, ОССВ було організовано й проведено ряд значимих загальноуніверситетських заходів з національно-патріотичного виховання:

ВИХОВНОЇ РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТУ

в жовтні в Мелітопольському краєзнавчому музеї з нагоди святкування Дня Українського козацтва відбувся патріотичний урок «Козацькому роду нема переводу», в ЦКІД до Дню захисника України святковий захід на тему: «Мужність і відвага крізь покоління»; в листопаді військово-патріотичний захід на тему «У війни не жіноче обличчя»; до Дня пам'яті жертв голодоморів в Україні: студенти університету відвідали експозицію Мелітопольського краєзнавчого музею, присвячену голодомору 1932-1933 років; проведено відео урок з демонстрацією фільму «Хлібна гільйотина»; проведено зведену кураторську годину на тему: «Відлуння голодомору»; в березні відбулися мітинг пам'яті Великого Кобзаря, також пройшли Шевченківські читання та літературно-музична композиція: «Я вибрала долю собі сама», присвячену видатній українській поетесі Лінії Костенко; в квітні проведено захід «Вчимося розписувати писанку»; в травні до Дня Перемоги акція пам'яті «Пам'ятаємо, перемаємо» та в рамках Всеукраїнського свята вишиванки, пройшло свято: «А над світом українська вишивка цвіте»; наші студенти - переможці Обласного конкурсу «Патріотизм у долі Запоріжжя».

Протягом останніх років в університеті діє рейтингове оцінювання діяльності кафедр університету. Виховна робота в рейтинговій таблиці оцінюється сумою балів за 18 основними та 6 додатковими базовими показниками. Кращою кафедрою з виховної роботи протягом 2-ох останніх років було визнано кафедру «Суспільно-гуманітарних наук» (зав. каф. доц. Максимець О.М.).

В минулому творчі самодіяльні колективи ЦКІД отримали ряд перемог на конкурсах різних рівнів: Всеукраїнський фестиваль серед аграрних ВНЗ «Софіївські зорі» обласний етап,

Диплом I ступеня вибороли (Зразковий ансамбль сучасного танцю «Світлана»; Народний хореографічний ансамбль «Юність»; Народний Студентський хоровий колектив української пісні; Молодіжна студія «СМС»; Хореографічний дует «Дзеркало»; Дарія Гриднєва, Вадим Лисенко, Олександр Онисько - солісти вокальної студії «Колаж»); Обласний молодіжний фестиваль естрадного мистецтва «Зорепад», переможець зонального (м. Мелітополь) і обласного турів Артем Черкашин - соліст Зразкового ансамблю сучасного танцю «Світлана»; Міський конкурс «Голос Мелітополя» м. Мелітополь, I місце - Вадим Лисенко; Міжнародний конкурс-фестиваль «Медовий край» м. Мелітополь, лауреат фестивалю Дарія Гриднєва - солістка вокальної студії «Колаж»; Обласний конкурс творчості патріотичного спрямування «Спадщина», переможці регіонального (м. Мелітополь) і фінального турів в номінації «Сучасна патріотична пісня»: диплом I ступеня Олександр Онисько, диплом II ступеня Вадим Лисенко - солісти вокальної студії «Колаж».

На високому рівні розвиток художньої самодіяльності має місце у Василівському, Мелітопольському, Ногайському коледжах ТДАТУ.

Серед видатних досягнень **Спортивного клубу університету** можна відзначити пе-

ремоги видатних спортсменів університету на спортивних змаганнях міжнародного та всеукраїнського рівнів: Кубрак Іван - I місце на чемпіонаті України з гирьового спорту серед юніорів, II місце на чемпіонаті України серед студентів з гирьового спорту, II місце на чемпіонаті України з гирьового спорту серед чоловіків; Конюхов Роман - II місце на чемпіонаті України серед юніорів з гирьового спорту; Маранді Павло - II місце на чемпіонаті України з гирьового спорту серед юніорів

та дорослих; Олійник Валентин - III місце на чемпіонаті України з гирьового спорту серед юніорів. У минулому році за підсумками загального заліку студентської спартакиади серед аграрних ВНЗ Міністерства освіти і науки України ТДАТУ зайняв: V загальне командне місце; I місце з баскетболу (тренер - Богданов Є.Д.); I місце з вільної боротьби (тренер - Абдуллаєв А.К.); II місце з гирьового спорту (тренер - Кубрак С.І.).

І.М. Грицаєнко,
помічник ректора з ОВР

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТДАТУ

Як студентська організація в університеті діє **Колегія студентів**. В минулому році представники студентського самоврядування університету і коледжів університету прийняли участь і отримали перемоги у ряді заходів та творчих конкурсів Всеукраїнського і регіонального рівнів: Всеукраїнський Зліт «Лідери АПК XXI століття»; Всеукраїнський інтелектуальний конкурс «Кращий студент року»; Всеукраїнський молодіжний конкурс «Новітній інтелект України»; Стипендіальна програма «Завтра. UA»; Конкурс «Зробимо Україну енергоощадною»; Всеукраїнський Чемпіонат команд КВК серед аграрних ВНЗ; Обласний конкурс для обдарованої молоді у галузі науки; Обласний фестиваль «Обласна студентська Січ»; Обласний конкурс «Студент року», номінації - 11; Обласний конкурс «Бізнес-планів підприємницької діяльності»; Міські волонтерські заходи до Дня Святого Миколая «Подаруй дитині радість» з відвідуванням інтернатів та дитячих будинків міста; Міська екологічна акція «Зроби своє місто кращим» та багато інших.

ЗАДАЧІ СЬОГОДЕННЯ ТА НА МАЙБУТНЄ

У розрізі Концепції розвитку ТДАТУ на період 2016 - 2021 роки з точки зору подальшого вдосконалення системи виховної роботи університету можна виділити ряд **конкретних задач сьогодення**. Це:

- продовження роботи науково-педагогічних працівників

університету з виховання у студентів патріотизму, виховання патріотів незалежної соборної України.

- забезпечення подальшого розвитку «інституту кураторства», проведення ряду семінарів стосовно покращення роботи кураторів груп.

- запровадження системи моніторингу «Викладач очима студентів».

- покращення підготовки фахівця в університеті за рахунок участі студентів у науководослідній, пошуковій роботі, в різноманітних тематичних фахових заходах, конкурсах.

- неухильне виконання статті 40 «Студентське самоврядування» Закону України «Про вищу освіту».

- виконання всією освітньою громадою «Кодексу честі ТДАТУ».

- сприяння розвитку та підтримка діяльності органів студентського самоврядування і ради молодих учених університету.

- залучення студентів до вирішення завдань, пов'язаних із функціонуванням і розвитком університету.

- сприяння реалізації соціальних і трудових ініціатив студентства, набуття студентами навиків професійної, трудової та управлінської діяльності.

- проведення роботи щодо формування у студентів лідерських якостей, активної громадянської позиції, участі у волонтерській діяльності.

- підвищення якості дозвілля студентської молоді, розвиток

студентської творчості, збільшення кількості культурно-масових заходів.

- удосконалення познавчальної діяльності, пов'язаної з розвитком фізкультури, спорту та підтримання здоров'я і здорового способу життя.

- сприяння діяльності гро-

мадської організації «Студентський козацький курінь ТДАТУ».

- сприяння розширенню спектра та кількості соціальних стипендій, премій, інших форм заохочення та матеріальної підтримки студентів.

І.М. Грицаенко,
помічник ректора з ОВР

ПАМ'ЯТІ АКАДЕМІКА В.М. НАЙДИША

Володимир Михайлович Найдиш - відомий Український вчений і педагог, доктор технічних наук, академік Академії інженерних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, був Віце-президентом Української асоціації з прикладної геометрії, членом докторської спеціалізованої ради при Київському Національному Університеті. Протягом багатьох років Володимир Михайлович був засновником і головним редактором фахового наукового збірника праці ТДАТУ, ініціатором і безпосереднім організатором проведення при університеті міжнародних науково-технічних конференцій. Завдяки Володимир Михайловичу в них приймала участь велика кількість вчених - як заслужених, так і молодих. За підручник «Інженерна та комп'ютерна графіка», де Володимир Михайлович є співавтором була отримана перша премія президента Академії наук вищої школи України в 2001 році.

До підручника був випущений задачник та посібник «Тлумачення термінів з прикладної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки», автор навчальних посібників для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, рекомендованих Міністерством освіти і науки України: «Дискретне диференціювання», «Основи прикладної дискретної геометрії», «Дискретна інтерполяція», а також є автором 254 наукових публікацій. Володимир Михайлович очолював кафедру «Прикладна геометрія та інформаційні технології» з 1977 до 2007 року. Він був керівником і творцем перспективного напрямку в прикладній геометрії «Дискретне геометричне моделювання кривих ліній та поверхонь».

Під керівництвом В.М. Найдиша сформована Мелітопольська школа прикладної геометрії, ним запропоновано та розвинуто новий напрямок в прикладній

геометрії кривих ліній та поверхонь - варіативне дискретне геометричне моделювання. На цій основі отримуються нові, більш досконалі проектні рішення реальних виробничих проблем моделювання.

За наказом ВАК України №119 від 19.03.02 на базі Мелітопольської наукової школи прикладної геометрії було затверджено спеціалізовану вчену раду К18.819.02 по захисту кандидатських дисертацій спеціальності 05.01.01 - «Прикладна геометрія і інженерна графіка», а в лютому 2007 року ВАК України прийняв рішення про підвищення статусу спецради по захисту докторських дисертацій - наказ №83 від 16.02.07 про затвердження докторської ради Д18.819.02. Головою цих спеціалізованих рад був доктор технічних наук, професор Найдиш В.М.

Найдиш Володимир Михайлович - ініціатор і безпосередній організатор проведення при ТДАТУ дев'яти Міжнародних науково-практичних конференцій з актуальних проблем геометричного моделювання, на яких щорічно були представлені біля 170 доповідей.

У 2003 році на базі кафедри відкрито нову спеціальність - «Інформаційні технології проєктування».

Відкриття нової спеціальності відбувалося з ініціативи та під керівництвом доктора технічних наук, професора Найдиша В.М.

Відзначимо, що відкриття ним нової спеціальності з орієнтацією на сільськогосподарське виробництво було впроваджено в вузах АПК вперше.

В 2007 році кафедрі присвоєно почесне звання - кафедра імені академіка В.М. Найдиша.

Володимир Михайлович завжди бачив перспективи зростання кафедри зміцнював імідж університету і науки.

Зараз на кафедрі ІТП ім. В.М. Найдиша успішно працює науково-методичний семінар з прикладної геометрії і інформаційних технологій, де заслуховуються доповіді з новими результатами досліджень, а також кандидатські і докторські дисертації здобувачів університету і інших ВНЗ України.

Завдяки високому рівню на-

укових досліджень провідні науковці кафедр систематично виступають в якості рецензентів та опонентів кандидатських та докторських дисертацій.

Тематика та методи наукових досліджень тісно пов'язані з дисциплінами, які викладаються на кафедрі. Теоретичні дослідження основ автоматизованого проєктування виробів та технологій, методів прикладної геометрії та основ геометричного моделювання функціональних поверхонь. В процесі досліджень використовуються інструментальні засоби інформаційних технологій, у тому числі такі, як імітаційне моделювання, розробка та демонстрація віртуальних проєктів, презентація із залученням мультимедійних технологій.

Важливим напрямком наукової роботи є практичне впровадження отриманих результатів розроблених в ході дисертаційних досліджень - програмних продуктів, сумісних з сучасними прикладними комп'ютерними пакетами.

Також багато уваги приділяється науковій роботі студентів. Під керівництвом викладачів працюють студентські наукові гуртки. Результати наукових досліджень щорічно доповідаються на конференціях всеукраїнського та міжнародного рівня, а також в університеті, і друкуються у вигляді статей в фахових журналах, збірниках.

Численні наукові розробки співробітників кафедри захищені авторськими свідоцтвами та патентами на винаходи. За останніх 9 років опубліковано понад 300 наукових статей.

Велика увага надається створенню максимально сприятливих умов для роботи над дисертаціями. Випускниця факультету ІКТ Холодняк Ю.В. успішно захистила кандидатську дисертацію в 2016 році. Гавриленко Є.А. працює над докторською дисертацією і готує її до захисту.

17 вересня 2016 року дев'ять років зі дня смерті Найдиша Володимир Михайловича.

Ми пам'ятаємо.

І.В. Пихтєєва,
доц. кафедри ІТП
ім. В.М. Найдиша

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІДПОЧИНОК

З 29 серпня по 4 вересня 2016 року з метою оздоровлення студентів Таврійського державного агротехнологічного університету на базі СОК «Салют» (сміт Кирилівка) працював спортивно-оздоровчий табір «Здоров'як».

Саме тут де панує особлива атмосфера творчості, інтелектуальних батлів, спортивного азарту змагань, краси та відпочинку.

У перший же вечір студенти своїми власними силами

створили концертну програму та продемонстрували співочі, танцювальні таланти. Далі настала черга ігор «Де логіка?» та «Імпровізація». Особливо вразили своїм глибинним змістом та творчим підходом постановки казок у виконанні здоров'яківців.

Свято Нептуна - це дійство, заради якого кожному зі студентів необхідно хоча б раз відпочити у таборі. Воно навіть не залишило байдужими відпо-

чиваючих, які із захопленням спостерігали за боротьбою світлих та темних сил. Студенти ТДАТУ вкотре показали, що вони є не тільки найкращими у навчанні, а ще і талановитими творчими особистостями, яким під силу створити особливу магію студентського табору.

Щира подяка адміністрації, співробітникам ТДАТУ, студентам, завдяки яким «Здоров'як - 2016» відбувся з його динаміч-

ними та захопливими спортивними змаганнями, веселими та різноманітними культурно-розважальними заходами.

Бажаємо успіхів усім студентам у новому навчальному році, і до нових зустрічей у спортивно-оздоровчому таборі «Здоров'як»!!!

І.О. Шпильова,
заступник голови профкому
по роботі зі студентами

«АГРОТАВРІЯ» (заснована 6 листопада 1990 р. як «Студенческий вестник»). Засновник і видавник - ТДАТУ. Свідоцтво про державну реєстрацію серія 33 № 826-101-пр від 12.12.2007 року, видане головним управлінням юстиції в Запорізькій області. Газета «АГРОТАВРІЯ» використовує статті, листи, інформацію в стислому викладі.

Рукописи не повертаються й не рецензуються. Листування з читачами не ведеться. Скорочення текстів - за необхідністю. За достовірність інформації відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 72312, м. Мелітополь, Запорізька область, пр. Б. Хмельницького, 18, тел. (061) 42-67-28. Начальник РВВ «Агротаврія» Ю. В. КОНДРАТЮК.

Кольороподіл, друк ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», м. Мелітополь, вул. К. Маркса, 21. Тел. 6-81-46, 6-74-43. Наклад 1500. Замовлення №